

ประวัติศาสตร์พุทธ

● นำเสนอเมื่อ 3 ม.ค. 2551

พระพุทธศาสนาคือคำสั่งสอนของพระพุทธเจ้า พระพุทธศาสนาเป็นศาสนาที่เกิดในประเทศอินเดีย ก่อนพุทธศักราช ๔๕ ปี (พระพุทธศาสนาเริ่มตั้งแต่ปีที่พระพุทธเจ้าเสด็จปรินิพพาน)
ลักษณะเด่นของพระพุทธศาสนาถือเป็นศาสนาแห่งความรู้และความเป็นจริง
เพราะเป็นศาสนาแห่งการตรัสรู้จากพระปัญญาอันยิ่งของพระองค์เอง พระธรรมที่ทรงตรัสรู้ คืออริยสัจ ๔ ก็เป็นความจริงอันเที่ยงแท้ พระพุทธศาสนาเป็นศาสนาแห่งสันติภาพ กล่าวคือในกระบวนการคิดของโลกศาสนา พระพุทธศาสนาได้รับยกย่องจากทั่วโลกว่าเป็นศาสนาแห่งสันติภาพอย่างแท้จริง
เพราะไม่ปรากฏว่ามีสงครามในนามศาสนาหรือการเผยแพร่ศาสนา
เพราะให้เสรีภาพในการพิจารณาด้วยปัญญา และพระพุทธศาสนาเป็นศาสนาแห่งความอิสระเสรีภาพ
กล่าวคือไม่ผูกติดกับบุคคลบันดาลหรือพระผู้เป็นเจ้า
เชื่อในความสามารถของมนุษย์ว่ามีศักยภาพในการปลดปล่อยทุกข์โดยไม่ต้องรอการดลบันดาล
พระพุทธศาสนานับว่าเป็นศาสนาที่สำคัญที่สุดในโลกศาสนาหนึ่ง ซึ่งมีผู้นับถือจำนวนมากหลายร้อยล้านคน โดยเฉพาะในประเทศทางเอเชียใต้ เอเชียตะวันออก และเอเชียอาคเนย์ ตลอดจนจนประเทศต่าง ๆ ทั่วโลก

พระศาสดาของพระพุทธศาสนา คือ **พระพุทธเจ้า** พระนามว่า **สิทธัตถะ** แปลว่า "ผู้มีความสำเร็จสมประสงค์ในทุกสิ่งทุกอย่างที่ตนตั้งใจจะทำ"
พระองค์เป็นพระราชโอรสของพระเจ้าสุทโธทนะ และพระนางสิริมหามายา แห่งนครกบิลพัสดุ์ แคว้นสักกะ ทรงมีพระปัญญาอันเลิศ
สามารถศึกษาเล่าเรียนได้เองไว้ ทรงมีความรู้ความสามารถในศิลปวิทยาการหลายสาขา
เมื่อเจ้าชายสิทธัตถะมีพระชนมายุได้ ๑๖ พรรษา ได้ทรงอภิเษกสมรสกับพระนางยโสธราหรือพิมพา มีพระโอรสองค์หนึ่งพระนามว่า พระราहुล แมชีวิตในฆราวาสวิสัยจะทรงสมบุรณ์ด้วยสุขสมบัติเพียงใด
พระองค์ก็ทรงมีพระราชหฤทัยน้อมไปในทางที่จะทรงผนวชเพื่อแสวงหาสัจธรรม
เพราะทรงเห็นความไม่เที่ยงแท้แน่นอนของโลก
ทั้งมีพระกรุณาประสงค์ที่จะช่วยชาวโลกให้พ้นทุกข์
จึงทรงสละความสุขนานาประการเสด็จออกผนวชขณะที่มีพระชนมายุ ๒๙ พรรษา
หลังจากทรงผนวชพระองค์ได้ทรงศึกษาความรู้จากสำนักอาจารย์ต่าง ๆ จนเชี่ยวชาญ
ทั้งได้ทรงบำเพ็ญทุกรกิริยาด้วยวิธีการต่าง ๆ
ก็ยังมีได้บรรลุถึงซึ่งทางพ้นทุกข์ พระองค์จึงทรงหันมามุ่งมั่นบำเพ็ญเพียรด้วยพระปัญญาอันยิ่งของพระองค์เอง
จึงได้ทรงบรรลุพระสัมโพธิญาณ
ตรัสรู้เป็นพระอรหันตสัมมาสัมพุทธเจ้าผู้ไม่มีกิเลสในโลกขณะที่มีพระชนมายุได้ ๓๕ พรรษา เมื่อตรัสรู้แล้ว
พระองค์ได้เสด็จสั่งสอนแนะนำประชาชนในแคว้นต่าง ๆ ในประเทศอินเดีย เป็นเวลาถึง ๔๕ ปี ประชาชนในสมัยนั้นหันมานับถือพระพุทธศาสนา และเขามาบรรพชา อุปสมบทเป็นจำนวนมาก

การบำเพ็ญกรณียกิจทั้งของพระพุทธเจ้าและของพระสาวก
มีวัตถุประสงค์และขอบเขตกว้างขวางดังจะเห็นได้จากพุทธพจน์
แต่ครั้งแรกที่ทรงส่งสาวกออกประกาศพระศาสนาว่า
"ภิกษุทั้งหลาย เธอทั้งหลายจงจาริกไปเพื่อประโยชน์และความสุขของชนเป็นอันมาก เพื่ออนุเคราะห์ชาวโลก

เพื่อประโยชน์เกื้อกูลและความสุขแก่ทวยเทพและมนุษย์ทั้งหลาย” ด้วยพระปัญญาธิคุณ พระบริสุทธิคุณ และพระมหากรุณาธิคุณอันเลิศของพระพุทธองค์ ยิ่งผลให้มหาชาชาวโลกได้มองเห็นพสกนิกรเป็นอันมาก พระพุทธองค์ทรงสั่งสอนประชาชนจนพระชนมายุ ๘๐ พรรษา จึงเสด็จดับขันธปรินิพพาน

หลังจากพระพุทธเจ้าเสด็จดับขันธปรินิพพานแล้ว พระพุทธสาวกทั้งหลายได้เผยแผ่พระพุทธศาสนาสืบต่อมา จนกระทั่งถึงประมาณ พุทธศักราช ๓๐๐ พระเจ้าอโศกมหาราชแห่งเมืองปาฏลิบุตรร่วมกับคณะสงฆ์ ได้ส่งพระสงฆ์ออกประกาศเผยแผ่พระพุทธศาสนาทั้งในประเทศและต่างประเทศ พระสงฆ์คณะหนึ่งได้เดินทางเข้ามาเผยแผ่พระพุทธศาสนายังดินแดนสุวรรณภูมิ อันได้แก่ดินแดนในเขตประเทศพม่าและประเทศไทยในปัจจุบัน พระพุทธศาสนาได้เจริญขึ้น ณ ดินแดนแห่งนี้ตามลำดับ จนกระทั่งถึงสมัยสุโขทัยเป็นราชธานี พอขุนรามคำแหงมหาราชจึงได้ทรงรับเอาศาสนาพุทธเป็นศาสนาประจำชาติไทย และเป็นศาสนาประจำชาติไทยตลอดมาจนถึงปัจจุบัน ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยได้ตราไว้ว่า พระมหากษัตริย์จะต้องทรงเป็นพุทธมามกะ และทรงเป็นองค์เอกอัครศาสนูปถัมภก คือ แม่พระองค์จะทรงนับถือพระพุทธศาสนา แต่พระองค์ก็พระราชทานพระบรมราชูปถัมภ์แก่ศาสนาอื่นๆในประเทศไทยด้วยเช่นกัน พระพุทธศาสนาได้ดำรงอยู่ในวิถีชีวิตของชนชาติไทยมาเป็นเวลานาน ศิลปวัฒนธรรมตลอดจนขนบธรรมเนียมประเพณีของชนชาติไทยล้วนได้รับการหล่อหลอมจากพระพุทธศาสนา และดำรงมั่นคงคู่ไทยตลอดมา